

Asia C-105/08

Euroopan komissio

vastaan

Portugalin tasavalta

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – Palvelujen tarjoamisen vapaus ja pääomien vapaa liikkuvuus – EY 49 ja EY 56 artikla sekä ETA-sopimuksen 36 ja 40 artikla – Välitön verotus – Saatujen korkojen verotus – Ulkomailla asuvien epäedullinen kohtelu – Todistustaakka

Tuomion tiivistelmä

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne – Näyttö jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä – Komissiolla oleva todistustaakka

(EY 226 artikla)

EY 226 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen väitetty jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen. Juuri komission on esitettävä unionin tuomioistuimelle ne seikat, jotka ovat tarpeen, jotta unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä se voi nojautua minkäänlaisiin olettimiin.

Niinpä, kun komissio pyrkii näyttämään toteen sen, että kansallinen verosäännöstö johtaa ulkomailla asuville toimijoille maksettujen korkojen ankarampaan verotukseen, ja kun se tätä varten tukeutuu esimerkkilaskelmaan, sen on osoitettava, että sen laskelman perustana olevat luvut vastaavat taloudellista todellisuutta, jos kansallinen hallitus riitauttaa tämän laskelman, jota komissio itsekin kuvaa ”teoreettiseksi”, sillä perusteella, että laskelman perustana oleva oletama ei ole mitenkään yhteydessä todellisuuteen, ja toisaalta sen takia, että mainittu hallitus on esittänyt laskelman, joka perustuu erisuuruiseen voittomarginaaliin ja joka johtaa siihen lopputulokseen, että maassa asuvia toimijoita, verotetaan ankarammin. Komissio voi esittää muun muassa tilastotietoja tai tietoja pankkilainojen korkotasosta ja pankkien jälleenrahoitusta koskevista edellytyksistä todistaakseen laskelmiensa uskottavuuden. Jos komissio ei esitä kirjallisessa menettelyssä eikä myöskään istunnossa eikä edes unionin tuomioistuimen nimenomaisen pyynnön jälkeen vähäisintäkään todistavaa seikkaa, jolla voitaisiin näyttää toteen se, että sen näkemyksensä tueksi esittämät luvut tosiasiallisesti vastaavat todellisuutta ja että sen esittämä esimerkkilaskelma ei ole ainoastaan teoreettinen, se ei näytä toteen väitettyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä.

(ks. 26, 27 ja 29–31 kohta)

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

17 päivänä kesäkuuta 2010 (*)

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – Palvelujen tarjoamisen vapaus ja pääomien vapaa liikkuvuus – EY 49 ja EY 56 artikla sekä ETA-sopimuksen 36 ja 40 artikla – Välitön verotus – Saatujen korkojen verotus – Ulkomailla asuvien epäedullinen kohtelu – Todistustaakka

Asiassa C-105/08,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 6.3.2008,

Euroopan komissio, asiamiehinään R. Lyal ja M. Afonso, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Portugalin tasavalta, asiamiehinään L. Inez Fernandes, J. Menezes Leitão ja C. Guerra Santos,

vastaajana,

jota tukee

Liettuan tasavalta, asiamiehinään D. Kriaušėnas ja V. Kazlauskaitė-Švenčionienė,

väliintulijana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Kasel (esittelevä tuomari) ja M. Berger,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 11.2.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 25.3.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta toteamaan, että Portugalin tasavalta rajoittaa muissa jäsenvaltioissa ja Euroopan talousalueesta 2.5.1992 tehdyn sopimuksen (EYVL 1994, L 1, s. 3; jäljempänä ETA-sopimus) sopimusvaltioissa asuvien rahoitusalan toimijoiden vapautta tarjota kiinnitysluottoja ja muun muotoisia luottoja koskevia palveluja eikä näin noudata EY 49 ja EY 56 artiklan eikä ETA-sopimuksen 36 ja 40 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se verottaa ulkomailla asuville rahoitusalan toimijoille maksettavia korkoja ankarammin kuin Portugalin alueella asuville rahoitusalan toimijoille maksettuja korkoja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Portugalin yhteisöverolain (Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas), joka hyväksyttiin 30.11.1988 annetulla asetuksella (decreto-lei) nro 442/B/88, sellaisena kuin se on muutettuna 7.12.2005 annetulla asetuksella (decreto-lei) nro 211/2005 (Diário da República I, A-sarja, nro 234, 7.12.2005; jäljempänä CIRC), 4 §:n 2 momentin mukaan oikeushenkilöt ja muut yhteisöt, joiden kotipaikka tai tosiasiallisen johdon sijaintipaikka ei ole Portugalin alueella, ovat yhteisöverotuksessa verovelvollisia ainoastaan Portugalin alueelta saamistaan tuloista. Veronalaisiin tuloihin kuuluvat CIRC:n 4 §:n 3 momentin c kohdan mukaan korot, joita ovat maksaneet velalliset, jotka asuvat tai joiden kotipaikka tai tosiasiallisen johdon sijaintipaikka on Portugalissa, tai joiden maksaminen voidaan kohdistaa Portugalissa sijaitsevaan kiinteään toimipaikkaan.

3 Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen (jäljempänä verosopimus) puuttuessa tällaisia tuloja verotetaan pääsääntöisesti CIRC:n 80 §:n 2 momentin c kohdan nojalla 20 prosentin verokannan mukaan.

4 Kyseessä oleva yhteisövero kannetaan CIRC:n 88 §:n 1 momentin c kohdan, 3 momentin b kohdan ja 5 momentin mukaisesti lopullisesti lähdeverona.

5 Portugalin tasavallan Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden samoin kuin ETA-sopimuksen sopimusvaltioiden kanssa tekemissä verosopimuksissa määrätään Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) laatiman tulo- ja varallisuusveroja koskevan malliverosopimuksen 11 artiklan mukaisesti, että näiden tulojen lähdevaltion kyseisiin tuloihin soveltama verokanta on 10 ja 15 prosentin välillä. CIRC:n 90-A §:n 1 momentin mukaan tällaisissa tilanteissa velvollisuus veron pidättämiseen lähteellä on rajoitettu yhteisöveron vastaavaan määrään. Kun tulot maksetaan niihin kahteen jäsenvaltioon, joiden kanssa Portugalin tasavalta ei ole tehnyt verosopimusta, eli Kyproksen tasavaltaan ja Liechtensteinin ruhtinaskuntaan, tämä verokanta on 20 prosenttia.

6 Oikeudenkäynnin osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden saamien korkotulojen verotuksen perusteena on tulojen bruttomäärä, kun taas maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden korkotulot sisällytetään niiden veronalaiseen voittoon. Tätä voittoa laskettaessa vähennetään aiheutuneet kulut. Voittoa verotetaan CIRC:n 80 §:n 1 momentin nojalla yleisen 25 prosentin verokannan mukaisesti. Portugalin tasavallan mukaan asiassa voidaan katsoa, että jälkimmäisessä tilanteessa vero kohdistuu korkojen nettomäärään, joka voi vastata erityisesti erotusta saatujen korkojen ja sellaisten korkojen välillä, joita on maksettu kolmansille luotto-operaation toteuttamiseksi tarpeellisen pääoman hankkimiseksi.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely ja menettely unionin tuomioistuimessa

7 Komissio osoitti Portugalin tasavallalle 21.3.2005 virallisen huomautuksen, jossa se kiinnitti Portugalin viranomaisten huomion siihen seikkaan, että verottamalla ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden kiinnitysluotoista saamia korkoja ankarammin kuin maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden saamia samoja korkoja kyseinen jäsenvaltio rajoittaa ulkomaisten rahoitusalan toimijoiden vapautta tarjota kiinnitysluottoja ja muun muotoisia luottoja koskevia palveluja eikä näin noudata EY 49 ja EY 56 artiklan eikä ETA-sopimuksen 36 ja 40 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

8 Koska Portugalin tasavallan vastaus ei vakuuttanut komissiota, se osoitti kyseiselle jäsenvaltiolle perustellun lausunnon 19.12.2005 ja kehotti sitä toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksi saamisesta.

9 Portugalin tasavalta vastasi 24.2.2006 katsovansa edelleen, että CIRC on yhteisön oikeuden mukainen ja joka tapauksessa perusteltu kansallisen verojärjestelmän johdonmukaisuuteen ja systematiikkaan perustuvien syiden johdosta. Lisäksi se totesi, että komission ehdottama ratkaisu merkitsisi sitä, että ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden on paljastettava tiedot, jotka ovat tarpeen niiden nettotulojen määrittämiseksi. Näiden seikkojen valvominen merkitsisi selviä vaikeuksia Portugalin verohallinnolle.

10 Koska komissio ei ollut tyytyväinen Portugalin tasavallan vastaukseen, se päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

11 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 4.8.2008 antamalla määräyksellä Liettuan tasavalta hyväksyttiin asiassa väliintulijaksi tukemaan Portugalin tasavallan väitteitä.

Kanne

Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

12 Komissio väittää, että vaikka veroprosentti, jota sovelletaan ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden tuloihin, on alhaisempi kuin veroprosentti, jota sovelletaan maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden vastaaviin tuloihin, ensin mainituille Portugalissa aiheutuva verorasitus on tosiasiallisesti huomattavasti raskaampi, koska toisin kuin maassa asuvat toimijat, ne eivät voi vähentää veronalaisista tuloistaan harjoitettuun toimintaan välittömästi liittyviä menoja. Kuten asiassa C-443/06, Hollmann, 11.10.2007 annetusta tuomiosta (Kok., s. I-8491, 35–38 kohta) ilmenee, tällainen erilainen kohtelu muodostaa syrjintää ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden vahingoksi.

13 Säättämällä lähdeverosta, jonka verokanta on 10 ja 20 prosentin välillä ja jota kannetaan Portugalissa saatujen korkojen bruttomäärästä, pääasiassa kyseessä oleva säännöstö on epäedullinen ulkomaalaisten rahoitusalan toimijoiden kannalta niiden tarjotessa palveluja Portugalissa, jos niiden voittomarginaali kyseessä olevien toimenpiteiden osalta ei ole huomattavasti suurempi kuin lähdeverokanta. Kun otetaan huomioon se, että kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla vallitsee erittäin voimakas kilpailu euroalueella olevan yhteisvaluutan ja valtaosassa jäsenvaltioita vallitsevien samankaltaisten korkotasojen johdosta, on erittäin epätodennäköistä, että ulkomainen rahoitusalan toimija pääsisi yli 10 prosentin voittomarginaaliin. Lisäksi yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi maassa asuviin rahoitusalan toimijoihin nähden, joiden nettotuloihin kohdistuu 25 prosentin verorasitus, ulkomaisten rahoitusalan toimijoiden olisi päästävä maassa asuviin rahoitusalan toimijoihin verrattuna neljä kertaa suurempiin voittomarginaaleihin Portugalissa harjoittamiensa toimintojen osalta.

14 Komission mukaan esillä olevassa asiassa ei voida pätevästi väittää, että maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden ja ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden tilanteet eivät olisi objektiivisesti toisiinsa rinnastettavissa. Oikeuskäytännöstä ja erityisesti asiassa C-234/01, Gerritse, 12.6.2003 annetusta tuomiosta (Kok., s. I-5933, 27 kohta) ja asiassa C-345/04, Centro Equestre da Lezíria Grande, 15.2.2007 annetusta tuomiosta (Kok., s. I-1425, 24 kohta) ilmenee, että maassa asuvat ja ulkomailla asuvat ovat sellaisten liikekulujen ja tulonhankkimismenojen osalta, jotka liittyvät välittömästi ulkomailla asuvan jäsenvaltiossa harjoittamaan toimintaan, josta on syntynyt kyseisessä valtiossa verotettavaa tuloa, toisiinsa verrattavassa tilanteessa siten, että nämä menot on lähtökohtaisesti otettava huomioon tässä valtiossa, jos maassa asuvia verotetaan

siellä niiden nettotulojen perusteella eli tällaisten menojen vähentämisen jälkeen. Edellä mainitussa asiassa Hollmann annetun tuomion (50 ja 51 kohta) mukaan syrjintäkiellon periaate edellyttää lisäksi sitä, että kun samaa veroa sovelletaan sekä maassa asuviin että ulkomailla asuviin, viimeksi mainittujen tuloja ei saada verottaa korkeamman verokannan mukaan kuin maassa asuvien tuloja ja että veron peruste ei saa olla laajempi kuin maassa asuville säädetty veron peruste. Ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden on täten komissio mukaan ainakin saatava vähentää niiden korkojen määrä, joita ne ovat joutuneet maksamaan kolmansille saadakseen pääoman, jota ne ovat käyttäneet Portugalissa toteuttamisissaan luotto-operaatioissa.

15 Komissio väittää myös, että toisin kuin Portugalin tasavalta esittää, asuinvaltion tehtävänä ei ole määrittää kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tarkoitetuilla verosopimustoimilla tai yksipuolisilla toimenpiteillä sijoittajan lopullista verorasitusta. Päinvastoin sen jäsenvaltion, jonka lainsäädäntöön sisältyy syrjintää, tehtävänä on poistaa tämä syrjintä. Esillä olevassa asiassa Portugalin tasavallan perustelu on lisäksi komission mukaan merkityksellinen, koska kyseisen jäsenvaltion soveltaman lähdeveron taso on niin korkea, että se luultavasti eliminoi kaiken voiton, jota normaaleissa markkinaolosuhteissa toteutetusta luotto-operaatiosta syntyy.

16 Lopuksi komissio toteaa siitä väitteestä, jonka mukaan pääasiassa kyseessä oleva erilainen kohtelu on oikeutettua yleistä etua koskevista pakottavista syistä, joita ovat yhtäältä jäsenvaltioiden välisen verotusvallan jaon säilyttäminen ja toisaalta veronkierron välttäminen, että on olemassa muita toimenpiteitä, kuten erityisesti jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla 19.12.1977 annetussa neuvoston direktiivissä 77/799/ETY (EYVL L 336, s. 15) säädetty toimenpiteet, joiden ansiosta jäsenvaltiot voivat saavuttaa näillä pakottavilla syillä tavoitellut päämäärät suhteellisuusperiaatetta noudattaen.

17 Komissio täsmentää vastauksessaan, että väitetty jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen ei perustu sellaisten todellisten tilanteiden olemassaoloon, joita on mainittu esimerkkinä tämän menettelyn kuluessa, vaan sellaisten kansallisten säännösten voimassa pitämiseen, joiden soveltaminen johtaa maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden ja ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden selvästi erilaiseen verokohteluun näiden viimeksi mainittujen vahingoksi.

18 Komissio myöntää, ettei ole mahdollista määrittää, minkä osan kolmansilta hankitusta pääomasta toimija on todella käyttänyt tietyssä valtiossa toteutettujen yksittäisten luotto-operaatioiden rahoittamiseen. Se väittää kuitenkin, ettei ole mahdotonta laskea tämän toimijan saaman nettotulon määrää verotuksen toteuttamiseksi valtiossa, jossa tulon lähde on. Esillä olevassa asiassa olisi komission mukaan riittävää, jos Portugalin tasavalta sallisi verovelvollisten vähentävän kyseisen jäsenvaltion alueella saamista bruttotuloista määrän, joka vastaa niitä keskimääräisiä kustannuksia, joita samalle verovelvolliselle aiheutuu vastaavanlaisten tulojen hankkimisesta asuinvaltiossaan. Estääkseen ulkomailla asuvia rahoitusalan toimijoita vähentämästä kohtuuttomina pitämiään keskimääräisiä kustannuksia tulon lähdevaltio voi rajoittaa kulujen vähennysmahdollisuuden enimmäismäärään, joka määritetään esimerkiksi maassa asuville pankeille samanlaisten operaatioiden osalta syntyvien keskimääräisten kustannusten perusteella. Komission mukaan vaikeus osoittaa määrättyt kustannukset tiettyihin täsmällisiin tuloihin ei missään tapauksessa ole perusteltu syy, joka voi oikeuttaa ulkomailla asuvien bruttotulojen verottamisen näiden tulojen lähdevaltiossa tai sen, että näihin tuloihin sovelletaan tosiasiallisesti korkeampaa verorasitusta kuin rasisitus, joka kohdistuu maassa asuvien saamiin samanlaisiin tuloihin.

19 Portugalin tasavalta toteaa, että komission väittäminen syrjivä kohtelu perustuu pelkkiin oletuksiin. Koska komissio ei ole näyttänyt väitettyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä tapahtuneeksi, sen nostama kanne on hylättävä.

20 Mainittu jäsenvaltio selittää, että vaikka oletettaisiin, että on tilanteita, joissa

rahoitusoperaation todellisten olosuhteiden valossa voidaan todeta, että maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden saamiin korkoihin kohdistuva verorasitus on erilainen kuin ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden saamiin korkoihin kohdistuva verorasitus, tämä erilainen kohtelu ei ole syrjivää eikä siitä aiheudu mitään EY 49 ja EY 56 artiklassa tai ETA-sopimuksen 36 ja 40 artiklassa tarkoitettujen vapauksien rajoitusta.

21 Maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden tilanne ei nimittäin ole objektiivisesti verrattavissa ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden tilanteeseen, ja täten erilainen kohtelu Portugalin alueella saatavien korkojen veron perusteen osalta on oikeutettua. Tämä kohtelun erillaisuus on Portugalin hallituksen mukaan seurausta rahoitusoperaatioiden ja luotonmyöntöön liittyvien palvelujen erityisluonteesta, joka liittyy siihen seikkaan, ettei aiheutuneiden kustannusten ja saatujen tulojen välillä yleensä ole mahdollista osoittaa selvää yhteyttä eikä yhdistää operaatiokohtaisesti saatuja voittoja kyseisen operaation rahoitukseen käytettyihin varoihin. Täten ulkomailla asuvien rahoitusalan toimijoiden saamien korkojen verotuksen on perustuttava bruttotuloihin, vaikka maassa asuvien rahoitusalan toimijoiden tuloja verotetaan nettotulojen perusteella. Koska näillä viimeksi mainituilla otetaan huomioon niiden tulot kokonaisuudessaan tulojen hankkimispaikasta riippumatta, huomioon voidaan niin ikään ottaa kaikki aiheutuneet kustannukset.

22 Portugalin tasavalta väittää vielä, että riidanalaista säännöstöä on joka tapauksessa pidettävä oikeutettuna yleistä etua koskevista pakottavista syistä. Se vetoaa tältä osin verotusvallan jaon säilyttämiseen verotuksen alueperiaatteen mukaisesti ja veronkierron välttämiseen.

23 Vastauskirjelmässään Portugalin tasavalta lisää vielä, että koska komissio myöntää, ettei ole mahdollista määrittää, mitä pääomia toimija on tosiasiallisesti käyttänyt rahoittaakseen tietyssä jäsenvaltiossa toteuttamansa luotto-operaatiot, se ”oikeudellinen rakennelma”, jolle komission esittämä argumentaatio perustuu, ylittää sen, mikä on yhteisön oikeuden mukaan sallittua. Riidanalaisen säännöksen ei täten voida katsoa olevan ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen tai ETA-sopimuksen kanssa.

24 Komission esittämä järjestelmä johtaisi Portugalin tasavallan mukaan siihen, että ulkomaisten rahoitusalan toimijoiden tuloihin sovellettaisiin abstraktia ja keinotekoista vähennystä, mikä merkitsisi sitä, että toimenpiteen lopputulos ei vastaisi mitenkään ulkomaisten toimijoiden nettotulojen todellista tilannetta. Lisäksi tällaisessa järjestelmässä ei – vastoin komission väitteidensä tueksi tältä osin mainitsemassa oikeuskäytännössä esitettyä vaatimusta – vallitsisi minkäänlaista yhteyttä huomioon otettavien menojen ja sen toiminnan välillä, jonka johdosta veronalaiset tulot ovat syntyneet. Portugalin tasavallan mukaan tästä seuraa esillä olevassa asiassa se, että kyseessä olevaa säännöstöä sovellettaessa maassa asuvien toimijoiden ja ulkomailla asuvien toimijoiden tilanteet eivät ole objektiivisesti toisiinsa verrattavissa.

25 Liettuan tasavalta, joka väliintulijana tukee Portugalin tasavallan vaatimuksia, katsoo, että sen määrittämiseksi, onko asiassa kyse erilaisesta kohtelusta ulkomaisten rahoitusalan toimijoiden vahingoksi, on otettava huomioon tulojen lähdevaltiossa suoritetun verotuksen lisäksi myös verotus, jota asuinvaltiossa sovelletaan kyseessä oleviin toimijoihin. Esillä olevassa asiassa komissio kuitenkin on tutkinut ainoastaan kohtelua, joka aiheutuu Portugalin lainsäädännön soveltamisesta, ja jättänyt huomiotta ne vaikutukset, joita mainittujen toimijoiden asuinvaltion lainsäädännöstä aiheutuu niiden kykyyn ja halukkuuteen tarjota palvelujaan Portugalin alueella. Täten on katsottava, ettei komissio ole näyttänyt toteen väitettyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä.

26 Aluksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 226 artiklan mukaisessa jäsenyysselvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen väitetty jäsenyysselvoitteiden noudattamatta jättäminen. Juuri komission on esitettävä unionin tuomioistuimelle ne seikat, jotka ovat tarpeen, jotta unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysselvoitteita jätetty noudattamatta, eikä se voi nojautua minkäänlaisiin olettimiin (ks. mm. asia 290/87, komissio v. Alankomaat, tuomio 5.10.1989, Kok., s. 3083, 11 ja 12 kohta ja asia C-241/08, komissio v. Ranska, tuomio 4.3.2010, 22 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

27 Osoittaakseen esillä olevassa asiassa sen, että Portugalin säännöstö – jonka osalta ei ole kiistetty sitä, että siinä kohdellaan yhteisöveron suhteen eri tavalla maassa asuvia toimijoita ja ulkomailla asuvia toimijoita – johtaa viimeksi mainittujen korkeampaan verotukseen, komissio tukeutuu esimerkkilaskelmaan, joka perustuu oletamaan siitä, että esimerkissä käytetyn toimijan voittomarginaali on 10 prosenttia.

28 Kuten julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksensa 31 kohdassa esittämästä taulukosta ilmenee – ja niiden syiden johdosta, jotka esitetään kattavammin ratkaisuehdotuksen 37–39 kohdassa – tällä voittomarginaalilla on ratkaiseva merkitys tutkittaessa sitä, johtaako pääasiassa kyseessä olevan kaltainen säännöstö ulkomailla asuvien verovelvollisten ankarampaan verottamiseen, sillä verokanta ei ole ainoa tämän suhteen huomioon otettava tekijä.

29 Yhtäältä sen takia, että Portugalin hallitus on riitauttanut tämän laskelman, jota komissio itsekin kuvaa ”teoreettiseksi”, sillä perusteella, että laskelman perustana oleva oletama ei ole mitenkään yhteydessä todellisuuteen, ja toisaalta sen takia, että mainittu hallitus on esittänyt laskelman, joka perustuu erisuuruiseen voittomarginaaliin ja joka johtaa siihen lopputulokseen, että maassa asuvia toimijoita verotetaan ankarammin, komission tehtävänä oli – kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa – osoittaa, että sen laskelman perustana olevat luvut vastaavat taloudellista todellisuutta. Komissio olisi voinut esittää muun muassa tilastotietoja tai tietoja pankkilainojen korkotasosta ja pankkien jälleenerahoitusta koskevista edellytyksistä todistaakseen laskelmiensa uskottavuuden.

30 On kuitenkin todettava, että komissio ei ole esillä olevassa asiassa esittänyt kirjallisessa menettelyssä eikä myöskään istunnossa eikä edes unionin tuomioistuimen nimenomaisen pyynnön jälkeen vähäisintäkään todistavaa seikkaa, jolla voitaisiin näyttää toteen se, että sen näkemyksensä tueksi esittämät luvut tosiasiallisesti vastaavat todellisuutta ja että sen esittämä esimerkkilaskelma ei ole ainoastaan teoreettinen.

31 Tässä tilanteessa on katsottava, että komissio ei ole esillä olevassa asiassa näyttänyt toteen Portugalin tasavallan väitettyä jäsenyysselvoitteiden noudattamatta jättämistä.

32 Täten komission kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

33 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Portugalin tasavalta on vaatinut, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Liettuan tasavalta, joka on väliintulijana tukenut Portugalin tasavallan vaatimuksia, vastaa työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Kanne hylätään.**
- 2) **Euroopan komissio veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**
- 3) **Liettuan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.